

Petr Brukner: Diváky bavíme i tím, že zapomeneme text

14.05.2024

I když představitel Leopolda Brašnáře kroutí v Žižkovském divadle Járy Cimrmana už 56. sezónu a v květnu oslaví 81. narozeniny, do hereckého důchodu se nechystá.

Kdysi jste řekl, že se nepovažujete za profesionálního herce, protože jste ten obor nevystudoval.

Studia z vás profesionála skutečně neudělají. Když jsem začínal, vlastně ani žádné herecké školy nebyly. A já jsem navíc neměl touhu stát se hercem. K divadlu jsem se dostal spíš náhodou. Bydleli jsme kousek od Smoljaků, já dělal propagaci v nakladatelství Czech Press Photo a Ladislav Smoljak pracoval v Mladé frontě. Když jsme spolu jednou jeli v autobuse, řekl mi, že zakládá divadélko, ať se přijdu podívat. Tak jsem začal dělat oponáře a moje žena trhala lístky.

Jak jste se dostal ke hraní?

Zdeněk Svěrák mi napsal roli studenta cimrmanologie v semináři ke hře Hospoda na mýtince. Já se tomu bránil, a když jsem měl poprvé vlézt dírou v oponě na jeviště, musel jsem se držet, abych na sebe před diváky neprozradil, že jsem to nechtěl dělat. Takovou jsem měl trému.

Ted' už ji nemáte?

Ted' je to spíš strach, že zapomenu text. Zdeňkovi je 88, mně 81 a někdy už začíná být znát, že potřebujeme nápovědu. Kolikrát nám vypadne i obyčejné slovo. A jak jsme navíc všichni nahluchlí, nápověda na nás musí křičet a my se ještě ptáme: „Cos říkal?“ Diváci to slyší a moc se jim to líbí.

Vážně je to s tou pamětí tak zlé?

Je. Podepsala se na ní taky moje nedávná operace. Původně měla trvat dvacet minut, kvůli komplikacím ale zabrala hodinu. Ptal jsem se pak doktora, jestli nebudu mít kvůli dlouhé narkóze výpadky paměti, a on mi odpověděl, že se to má během několika měsíců spravit...

Jak často hraje?

Tak desetkrát až dvanáctkrát do měsíce. Zdeněk Svěrák ve svých letech dokonce čtrnáctkrát. Trochu o něj máme strach. Vždyť my už hrajeme 56 let. Máme ale taky nové herce, většina z nich se rekrutuje z řad kulisáků. Profesionálové jsou tady čtyři: Miroslav Táborský, Ondřej Vetchý, Vojta Kotek a Josef Čepelka. Jinak samí amatéři.

Stárne publikum spolu s vámi, nebo Járu Cimrmana objevily i mladší generace?

Kdybyste se mladé generace zeptala na naše velikány, jako byli Tyrš nebo Palacký, tak už neví, takže ta k nám nechodí.

Sledujete i další divadelní soubory, například ty, které u vás hostují?

Nesleduju. Když jsem na jevišti desetkrát do měsíce, tak už mě další divadlo neláká. Jsem rád doma.

Co děláte kromě divadla?

Mám takové ostrůvky radosti, kde jsem rád: rodinu nebo moji partu, které říkáme Geront klub a je nás tam asi dvanáct. Posledním ostrůvkem jsou pravidelná úterní setkání s kamarády z různých branží v hospodě U Zlatého tygra. Máme tam svůj stůl, kde sedával i Bohumil Hrabal.

Kdy jste se začal věnovat focení?

Vyvolávat fotky mě naučil už tatínek. Svůj první snímek, na kterém byla maminka v Písku na plovárně, jsem udělal na fotoaparát vypůjčený od strýčka. Když jsem byl pak zaměstnaný, koupil jsem si na půjčku vlastní foťák. V době, kdy se nám narodily děti, jsem si dal pauzu a přístroj prodal. K focení jsem se vrátil po dvaceti letech zrovna v době, kdy se začínaly prodávat první digitální fotoaparáty. Ty analogové zlevnily, tak jsem si koupil rovnou tři nikony.

Hlásil jste se i na fotografii na FAMU.

To je pravda. Fotky jsem tam poslal, na další přijímačky jsem už ale nešel, protože jsme měli se ženou první dítě a čekali další. Manželka mi tenkrát tvrdila, že by to utáhla, já ale vím, že ne. Toho rozhodnutí nelituju. Podle mě vám škola nedá talent. Buď to v sobě máte, nebo ne. Tím ale neříkám, že ve mně to je.

Podle fotek, které vystavujete v galerii v Nitranské ulici, talent máte. Umíte krásně zachytit situaci.

To je jediné, co umím. Neumím fotit přírodu ani architekturu, neumím dělat ateliérovou fotku. Nechci zasahovat do toho, co vidím v hledáčku, fotky zásadně neořezávám. Teď už mám sice taky digitální fotoaparát, rád ale vzpomínám na vzrušení při čekání na to, jak dopadne fotka po vyvolání. Když se z těch 36 snímků povedly tři, byl to úspěch.

Co je při focení nejdůležitější?

Záleží na světle, času i cloně, nejdůležitější je ale instinkt. Největší umění při fotografování je v pravou chvíli zmáčknout spoušť.

Proč fotíte černobíle?

Pro mě je fotografie v pravém slova smyslu ta na papíře a ještě k tomu černobílá. Fotky nijak neupravuju. Co vidím v hledáčku, je na fotce. Když tam dá někdo ruku, tak tam je. Já bych se ani nemohl zúčastnit žádné fotografické soutěže, protože při tom se všechno řeší přes internet, a to já neumím.

Vy nepoužíváte internet?

Ne. Podívejte, mám obyčejný tlačítkový telefon, a i s ním někdy bojuju. S nostalgií vzpomínám na doby, kdy nebyl mobil ani internet a žili jsme v bublině našich kamarádů. Tahle digitální doba z nás seniorů dělá občany druhé kategorie, s námi jako by se nepočítalo. Když jsou u nás v Brandýse na návštěvě vnučky, říkám jim, ať neustále nekoukají do mobilu. Vydrží to tak hodinu a půl a pak se do něj tajně pod stolem stejně dívají. Dneska si lidi všechno googlí. Pak to ale nemají v hlavě, zůstane to v těch strojích. Mám s tím spojenou jednu příhodu. Učitelka češtiny mé vnučky svým žákům řekla, ať si příběh, o kterém mluvila, doma vygooglí, že jim ho nebude vyprávět. A holka jí na to odpověděla, že tam tím pádem ani nemusí být.

Jak dlouho bydlíte v Brandýse?

Se ženou tam žijeme 58 let. Ona je moje pravá ruka, pořád se máme rádi, a kdybych ji neměl, byl bych úplně vyřízený. Neumím obsluhovat pračku, myčku, nevím, co kde je, jak platíme plyn, elektřinu...

Než jste se oženil, bydlel jste nějaký čas na Žižkově.

Ano, pět let jsem žil v Křížkovského ulici ve čtvrtém patře bez výtahu. Doteď to tu mám rád. Když se touhle čtvrtí občas procházím, vidím, že se leccos změnilo, žižkovský charakter ale zůstává.

A na tom, že mezi herce divadla Jára Cimrmana nepřijmete ženu, se něco změní?

Nezmění.